

การจัดการไม้ที่มีศักยภาพสูงทางเศรษฐกิจ

สมลท์ บุญเสริมสุข¹ สุทัศน์ เล้าสกุล²

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดการไม้ไม้ที่มีศักยภาพสูงทางเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลการจัดการ การตัดสางลำออกในปริมาณที่เหมาะสมต่อการเพิ่มผลผลิตของหน่อและลำ รวมถึงคุณภาพของหน่อและลำ ที่ดีขึ้นด้วย โดยหลักการแล้ว การตัดสางลำจะกระทำเมื่อกอไม้มีอายุตั้งแต่ 3 ปี โดยวางหลักการดำเนินงาน คือ ตัดสางลำที่มีอายุ 3 ปี หรือมากกว่า รวมถึงลำที่มีลักษณะไม่ดีเช่น คดงอ ยอดหัก หรือมีลักษณะด้อยต่างๆ ออกก่อนเป็นลำดับแรก ตามด้วยลำที่อายุ 2 ปีเป็นบางส่วน โดยกำหนดความหนัก-เบาของการตัดสางไว้ 3 ระดับ คือ ตัดสางลำออก 25%, 50% และ 75% ของจำนวนลำทั้งหมดในแต่ละกอ เปรียบเทียบกับที่ไม่ได้ตัดสางลำออก (control) ดำเนินการทดลองในพื้นที่ 20 ไร่ ของแปลงรวมพันธุ์ไม้ที่มีศักยภาพสูงทางเศรษฐกิจ ที่สถานี วนวัฒนวิจัยหินลับ จังหวัดกาญจนบุรี โดยทำการศึกษากับไม้เศรษฐกิจจำนวน 5 ชนิดคือ ไม้บงใหญ่ (*Dendrocalamus brandisii*), ไม้ซางหม่น (*D. sericeus*), ไม้หมาจู หรือไม้หวานอ่างขาว (*D. latiflorus*), ไม้เลียงหวาน (*Bambusa nana*) และไม้กิมซุง หรือไม้ตงลิ้มแล้ง (*B. beecheyana*) พร้อมเก็บข้อมูลจำนวน และคุณภาพของหน่อและลำ ภายหลังการจัดการแล้วทุกเดือน จำนวน 7 ครั้ง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555 ถึง เดือน ธันวาคม 2555 พบว่าการตัดสางลำออก 75% ของไม้แต่ละชนิดให้จำนวนหน่อและลำใหม่มากที่สุด แต่การเปรียบเทียบการตัดสางลำในระดับต่างๆ กันกับการไม่ตัดสางลำออกให้คุณภาพของหน่อและลำใหม่ ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามการตัดสางลำออกที่ 75% มีผลต่อความแข็งแรงของกอไม้ ทำให้ลำที่ เหลืออยู่เอนและกอล้มได้ง่าย อาจไม่เหมาะกับการปลูกและจัดการในบางพื้นที่

คำหลัก : ไม้เศรษฐกิจ การจัดการสวนไม้

¹นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail : smit98@hotmail.com

²นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail

Management on high potential economic bamboos

SAPOL BOONSERMSUK SUTHAT LAOSAKUL

ABSTRACT

Study on management of high potential economic bamboo species was aimed to study the proper level of culm harvesting from clump that will promote better quantity and quality of new shoots and culms. The culm harvesting was done in 3 years old bamboo clumps. The culm at 3 years old and some culm at 2 years old together with the unwanted characteristics culm such as bended culm, culm with broken shoot and etc., will be first harvested. The culm harvesting 0experiment were carried out at the 20 Rais (3.2 hectares) of high potential economic bamboos living collection, Hinlap Silvicultural Research Station, Kanchanaburi province. The experiment was done according to level of harvesting namely, harvesting 25%, 50% and 75%, respectively compared to no harvesting (control). Five economic bamboo species namely Pai Bong Yai (*Dendrocalamus brandisii*), Pai Sang Mon (*D. sericeus*), Pai Ma Ju (*D. latiflorus*), Pai Leing Wan (*Bambusa nana*) and Pai Kim Sung (*B. beecheyana*) were selected for the studied. The data on quantity and quality of shoots and culms after harvesting experiment were monthly collected for 7 months from June 2012 to December 2012 and compared. The results showed that harvesting of culms at 75% from the clump of all bamboo species provided highest number of shoots and culms. However, harvesting of culm in all levels showed not much differences on the bamboo quality compared to those of not harvesting (control). It was also found that harvesting at 75% caused the clump to diverge out and not strong enough to support the culms that were too much inclined and easy to fell down. This level of harvesting may not suitable for bamboo planting and management in some areas.

Keywords : Economic bamboo Bamboo management